

Sjećanje na kolegu Eduarda Beera

Krajem ljeta, listajući stranice zadnjih brojeva "Kemije u industriji", zastao sam na trenutak, pomalo zbunjen, ali ugodno iznenađen, jer sam, neočekivano, naišao na meni drage inženjerske sadržaje, tj. seriju članaka s detaljnim prikazom i praktičnom demonstracijom provjerenih postupaka za dimenzioniranje raznih izvedbi separatora plin-kapljevina. Prvotnu nevjericu zamijenio je osjećaj topline, jer tko bi drugi mogao biti autor nego Eduard Beer. Jako me obradovalo saznanje da je on usprkos poodmaklim godinama stručno aktivan i da nastavlja predano raditi na prijenosu primjenskih kemijsko-inženjerskih znanja, kao i sama pomisao da mora biti da ga mentalno i fizičko zdravlje dobro služe kad se time još uvijek tako zdušno bavi.

Unaprijed sam se radovao nekom novom prilogu te vrste. Stoga me tužna vijest od prije desetak dana potpuno zatekla i rastužila. Sjedio sam za računalom, a pogled mi je nesvjesno odlutao i zadržao se na polici iznad mog radnog stola, na mjestu nadohvat ruke, s nekoliko knjiga u izdanju *Kemije u industriji*. Sa sjetom sam uzeo i prolistao prvo izdanje njegovog "Priručnika za dimenzioniranje uređaja kemijske procesne industrije", objavljeno 1985., koji sam ja recenzirao i uredio, te svoju knjigu "Projektiranje procesnih postrojenja", koju smo pokojni dr. Franc Šef i ja objavili 1988., a koju je on tehnički uredio.

Spominjem to jer svjedoči o prožimanju onoga što smo tih godina stručno radili u slobodno vrijeme, u svojim nastojanjima da našoj, tada, najblaže rečeno, stručno jako inertnoj sredini, pripremimo i približimo sve ono što kemijski inženjeri u praksi trebaju znati i moći uraditi kako bi razvili adekvatna znanja i kompetencije, odnosno bili u stanju preuzeti stručnu odgovornost i vodeću ulogu u poslovima vezanim za projektiranje novih ili preuređenje postojećih procesnih postrojenja u vlastitoj sredini. Potreba za tim je bila akutna tih godina u Hrvatskoj, jer su u punom pogonu bile dvije, u to vrijeme velike rafinerije nafte i velik broj kemijskih i petrokemijskih postrojenja, a oprema i pripadajući *know-how* dolazili su za velike novce iz uvoza. Nažalost, danas je u Hrvatskoj, stjecajem raznih nesretnih okolnosti, malo od toga još u pogonu i još manje je ostalo u domaćim rukama, a naša

kemijsko-inženjerska struka je, premda od presudne važnosti za ekonomski rast i konkurentnost u današnjim tržišnim uvjetima, potpuno marginalizirana. Ipak, usprkos nebrojenim poteškoćama i preprekama, kolega Beer se nije obeshrabrio niti posustao, već je do kraja svog radnog vijeka i nakon umirovljenja nastavio predano raditi na unapređivanju i promicanju primjenskih procesno-inženjerskih znanja.

Tužan povod preplavio me ugodnim sjećanjima, jer moje poznanstvo s kolegom Eduardom Beerom bilo je i sve ove godine ostalo za mene jedno lijepo osobno iskustvo, od sada draga uspomena. A sve je počelo sredinom sedamdesetih godina, kada smo se nas dvojica, on tada već stručno afirmirani kemijski inženjer iz industrijske prakse, a ja na samom početku akademske karijere, usprkos generacijskom jazu našli na istoj valnoj duljini i sa sličnim afinitetima i pristupom dugi niz godina stručno se nadahnjivali, nadopunjavali i podržavali. To je utihnulo mojim odlaskom u Nizozemsku krajem osamdesetih, a pri duši mi je bilo lakše kad sam čuo svojedobno da se kolega Beer spremno odazvao pozivu FKIT-a i aktivno uključio u praktični dio nastave iz Projektiranja.

Viđali bi se i popričali povremeno u rijetkim prilikama kada bi me put doveo u Zagreb, a meni je uvijek bilo drago čuti o onome čime se trenutačno bavi i što namjerava raditi. A uradio je puno! Sredinom 1990-ih pojavilo se drugo, prerađeno i dopunjeno izdanje njegovog "Priručnika ...", a prije deset godina, u istoj seriji i njegovo kapitalno djelo, knjiga "Destilacija", ujedno i sveučilišni udžbenik. Nesumnjivo, radi se o stručnom doseg u autorskom doprinosu kojem je teško naći usporedbu na ovim prostorima.

Napustio nas je zauvijek kolega Beer, kojeg sam oduvijek jako cijenio kao čovjeka i kao stručnjaka posebnog kova, koji je svojim ustrajnim i nesebičnim profesionalnim djelovanjem i zalaganjem ostavio iza sebe dubok trag i trajno zadužio našu, u vlastitoj sredini, nažalost, još uvijek nedovoljno afirmiranu i priznatu kemijsko-inženjersku struku. Iza njega su, kao trajna stručna ostavština, ostale dvije sadržajno bogate i vrijedne knjige, po čemu će ga upamtiti i generacije kemijskih inženjera koje dolaze.

Žarko Olujić
Delft, 31. listopada 2016.

